Het heelal vanuit een brandpunt

Julie Loyen, Kobe Roex & Jarne Symons

Hoofdstuk 5: Ons zonnestelsel

'We are just an advanced breed of monkeys on a minor planet of a very average star. But we can understand the Universe. That makes us something very special.'

- Stephen Hawking

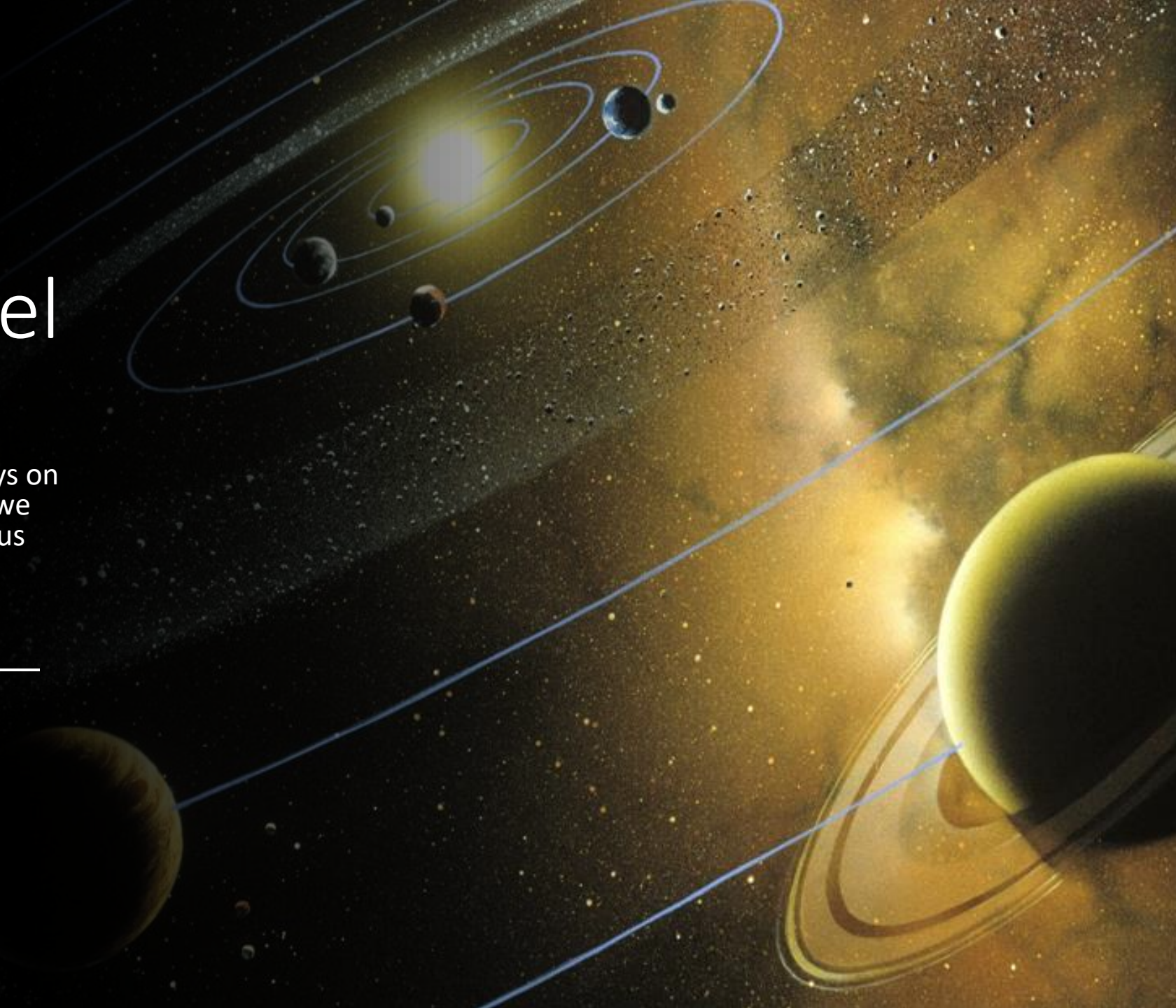

Acht planeten in een baan rond de zon

Blz. 63

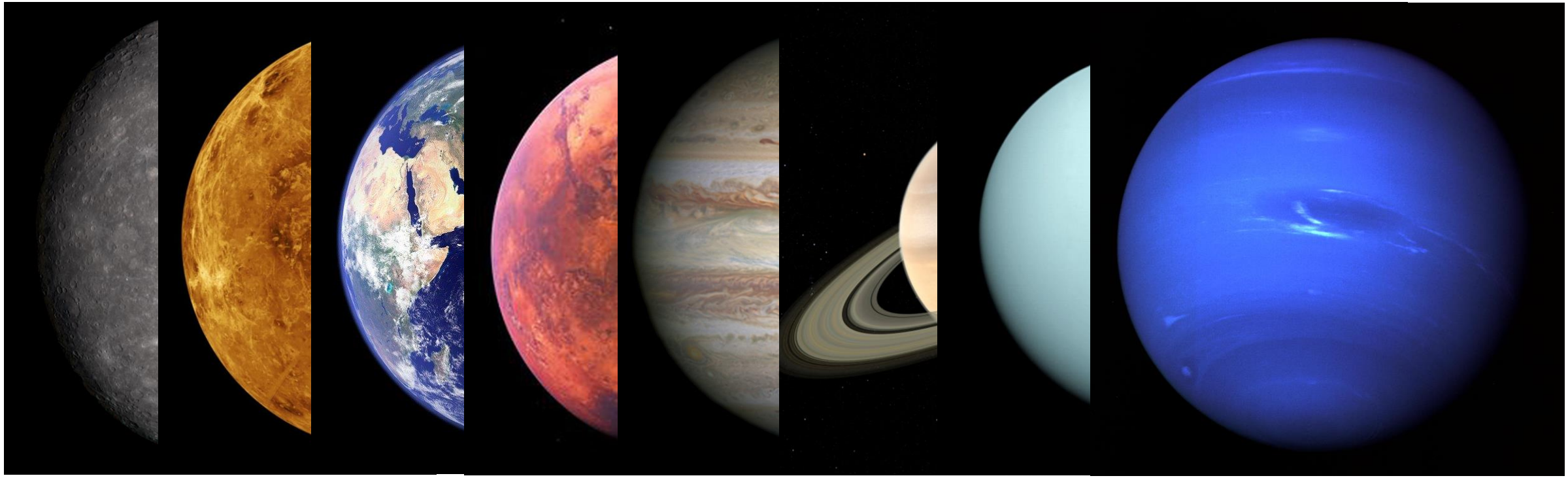

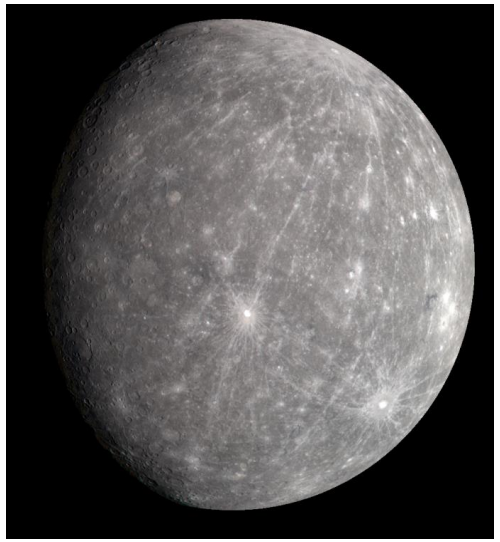
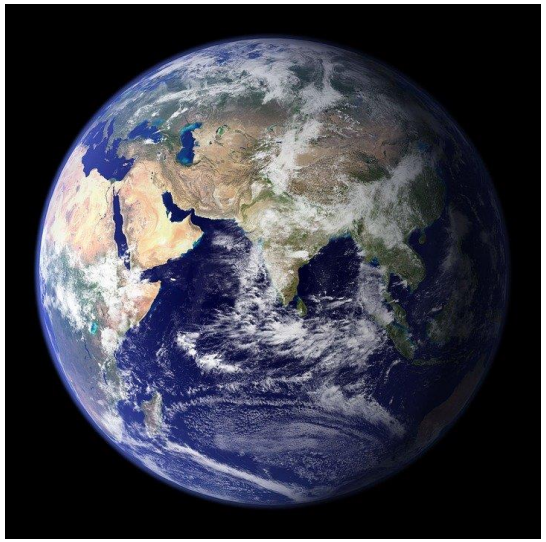
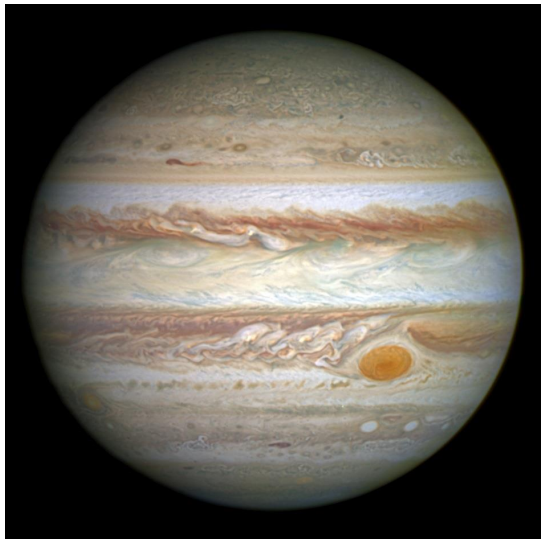

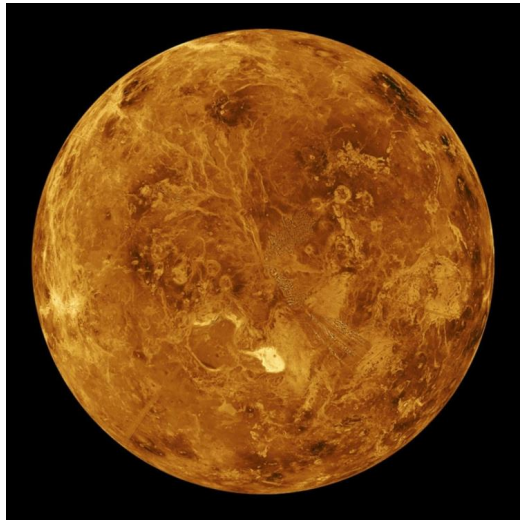

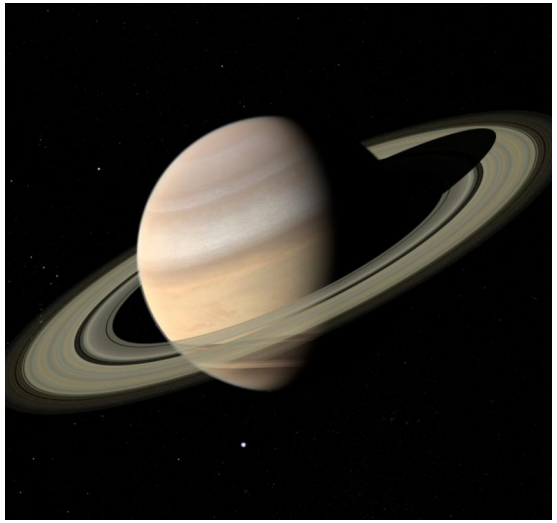
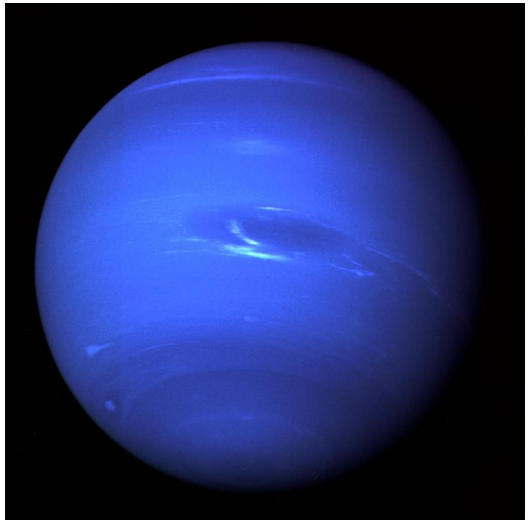

Acht planeten in een baan rond de zon

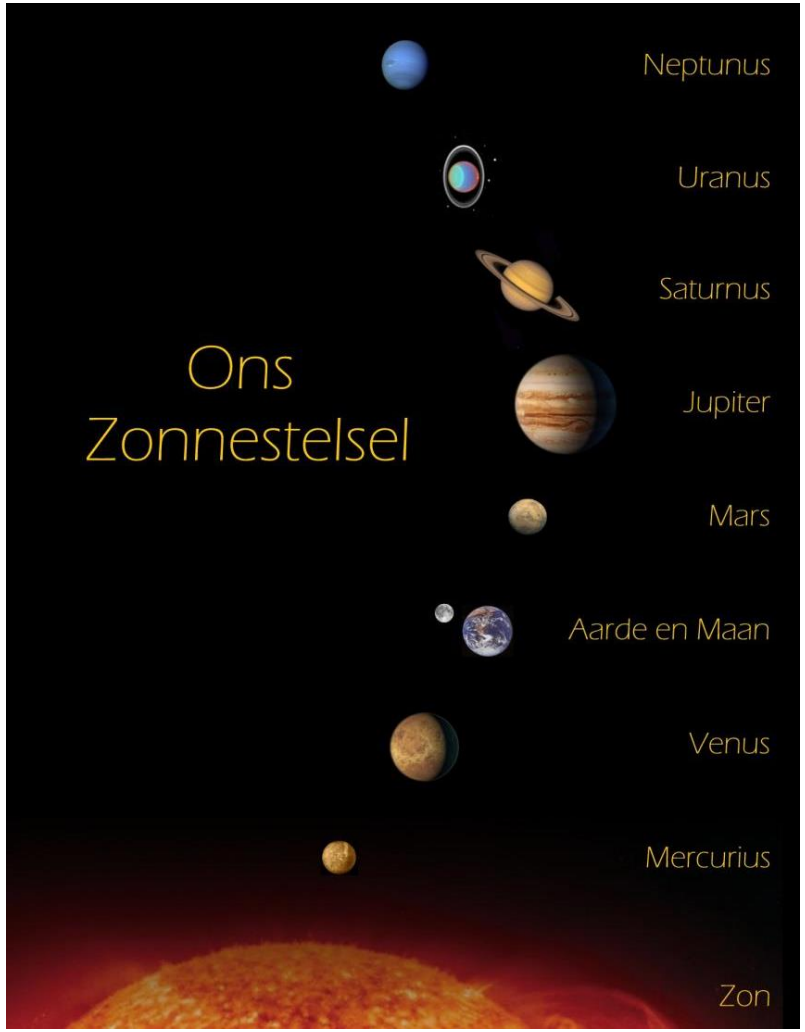

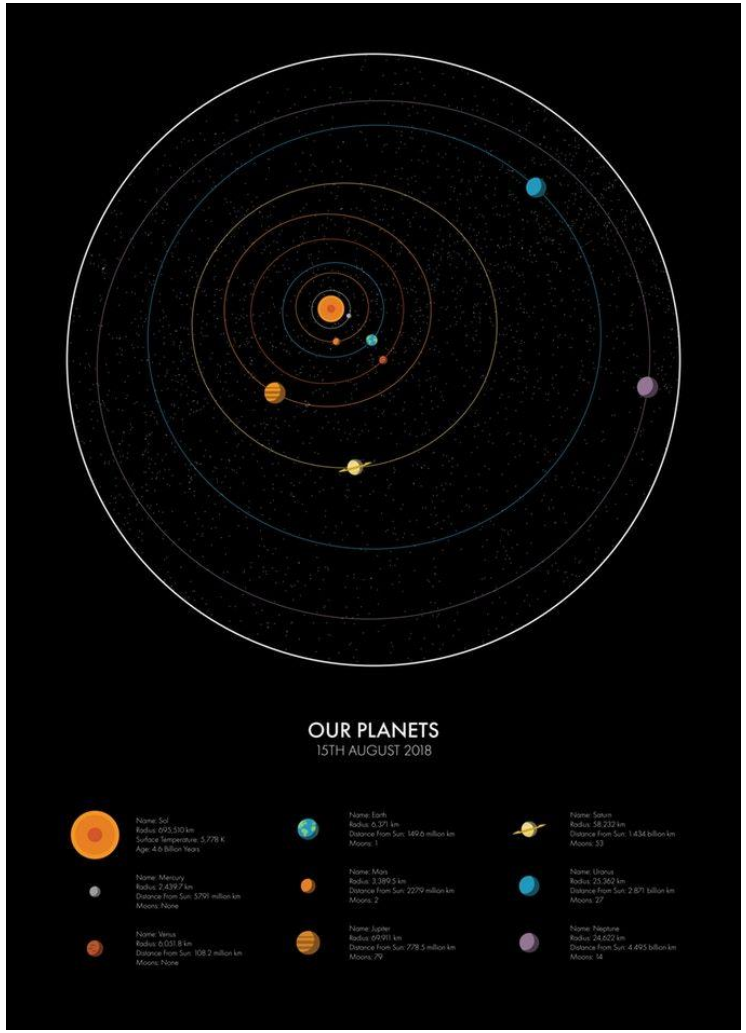

Acht planeten in een baan rond de zon

Blz. 63

https://quiz.ntr.nl/quiz/start/quiz_id/266

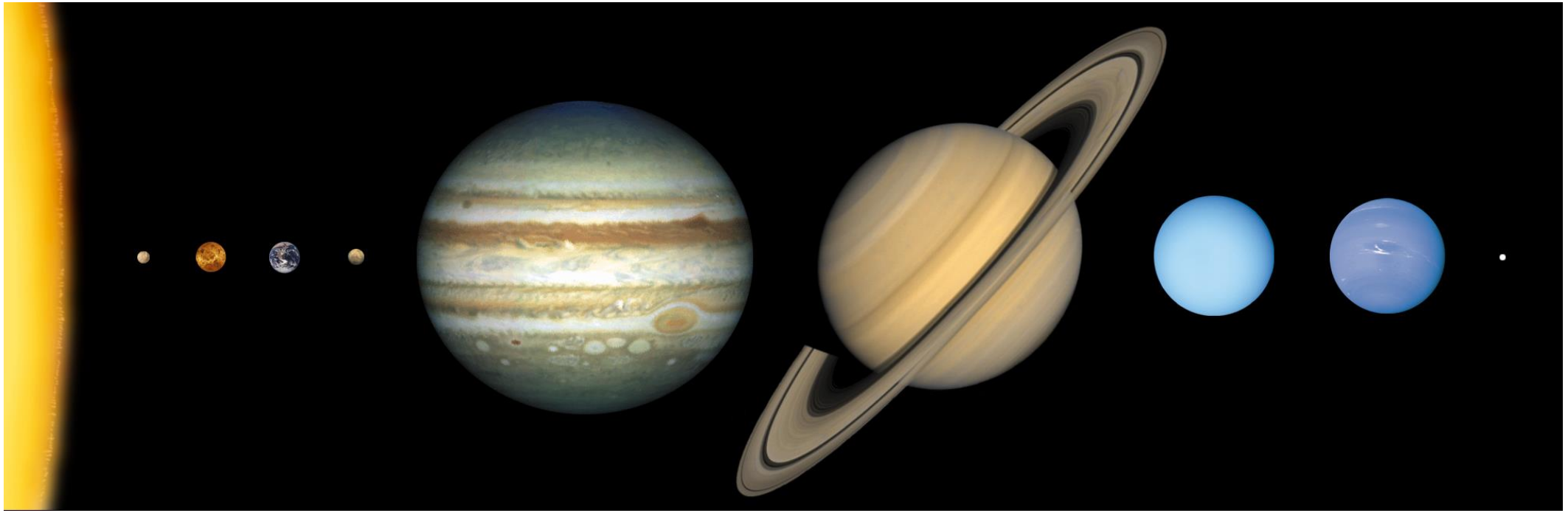

Mercurius

Blz. 63

- Eerste en kleinste planeet van zonnestelsel
- Genoemd naar de Romeinse god van de handel en reizen (Hermes)
- Enorm temperatuurverschil: overdag 472°C, 's nachts -170°C
- Bestaat voornamelijk uit zuurstof en natrium, vandaar zilveren kleur
- 1 jaar duurt 88 dagen

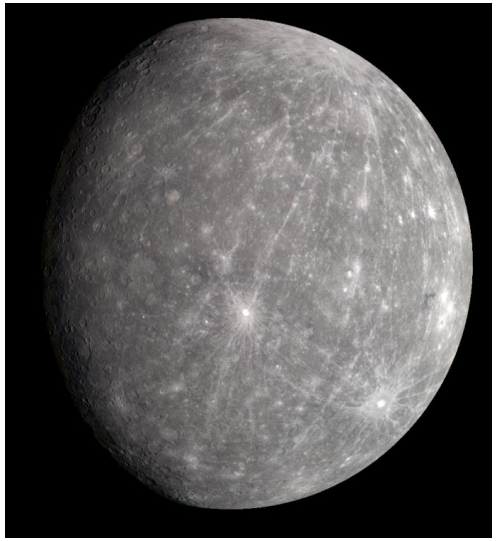

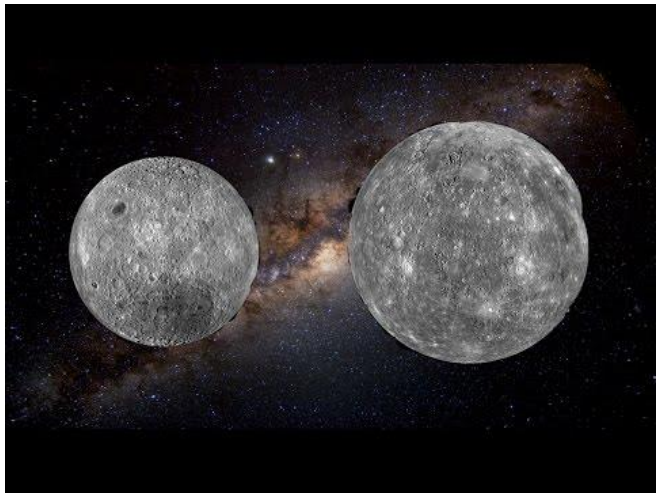

Venus

Blz. 63

- Tweede planeet van zonnestelsel, helderst zichtbaar
- Genoemd naar Romeinse godin van liefde en schoonheid (Aphrodite)
- Grootte, massa en opbouw vergelijkbaar met aarde
- Dichte atmosfeer uit CO2 en zwavelzuur
- Hoge temperatuur, 462°C (heetst in zonnestelsel)
- Slechtste klimaat

Aarde

Blz. 63

- Derde planeet van zonnestelsel
- Vast oppervlak van steen
- Bewoond door miljoenen soorten organismen, 8 miljard mensen
- Voor 70% bedekt met water
- Kern van nikkel
- Temperatuur 14°C

Mars

Blz. 63

- Vierde planeet van zonnestelsel
- Genoemd naar de Romeinse god van de oorlog (Ares)
- 's Nachts zichtbaar als 'rode ster'
- Vulkanen, valleien, woestijnen en poolkappen
- Kern van nikkel en ijzer, vandaar roestkleur
- Temperatuur -63°C
- Veel ijs, soms ook water
- Leven op Mars?

Jupiter

Blz. 63

- Vijfde en grootste planeet van zonnestelsel
- Genoemd naar de Romeinse oppergod (Zeus), god van hemel en onweer
- Gasreus zonder vast oppervlak, voornamelijk waterstofgas
- 11x zo groot als aarde, 2,5g
- 79 manen
- Temperatuur -121°C

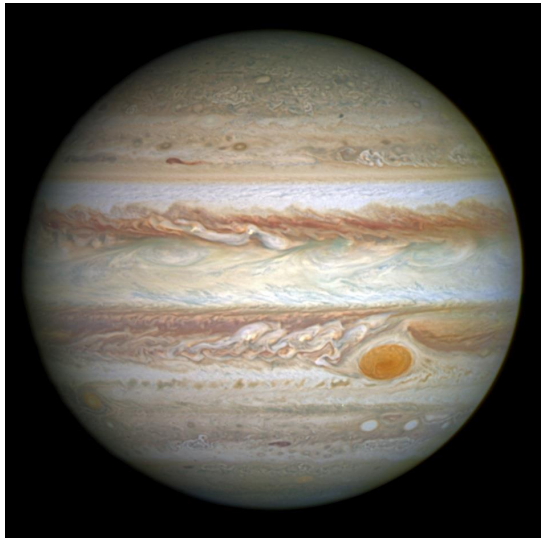

Saturnus

Blz. 63

- Zesde planeet van zonnestelsel, op een na grootste
- Genoemd naar Romeinse titaan (Kronos)
- Kenmerkende ring, zichtbaar met kleine telescoop
- Gasreus met kern van ijs en steen
- Kern 11726°C, oppervlak -133°C

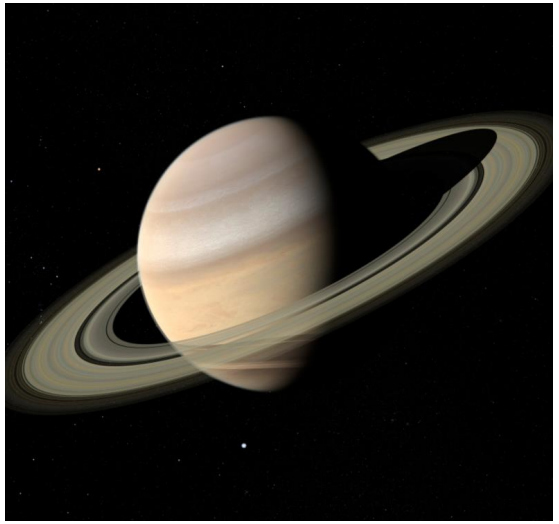

Uranus

Blz. 63

- Zevende planeet van zonnestelsel
- Genoemd naar Griekse oergod (personificatie van hemel)
- Pas ontdekt in 1781
- Temperatuur -205°C
- Ijsreus
- Vier keer zo groot als de aarde

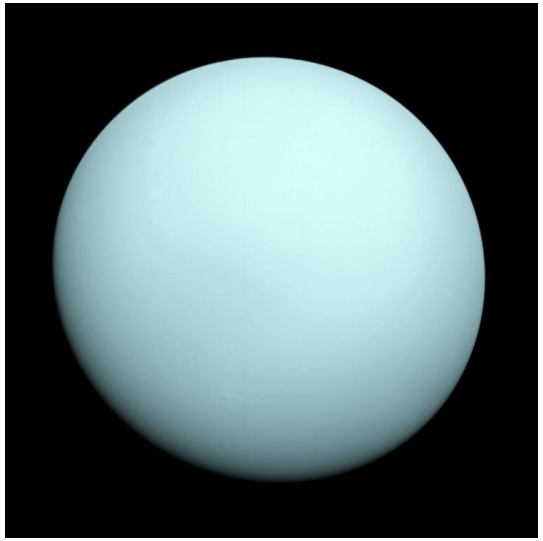

Neptunus

Blz. 63

- Achtste en verste planeet van zonnestelsel
- Genoemd naar Romeinse god van water, de zeeën en paarden (Poseidon)
- Vergelijkbaar met Uranus
- Omwentelingstijd van 165 jaar
- Onbewust ontdekt door Galilei
- De meest massieve en dichtste planeet
- -220°C

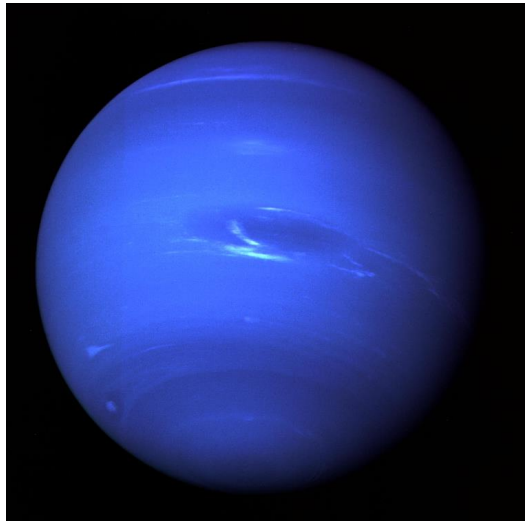

Romeinse goden

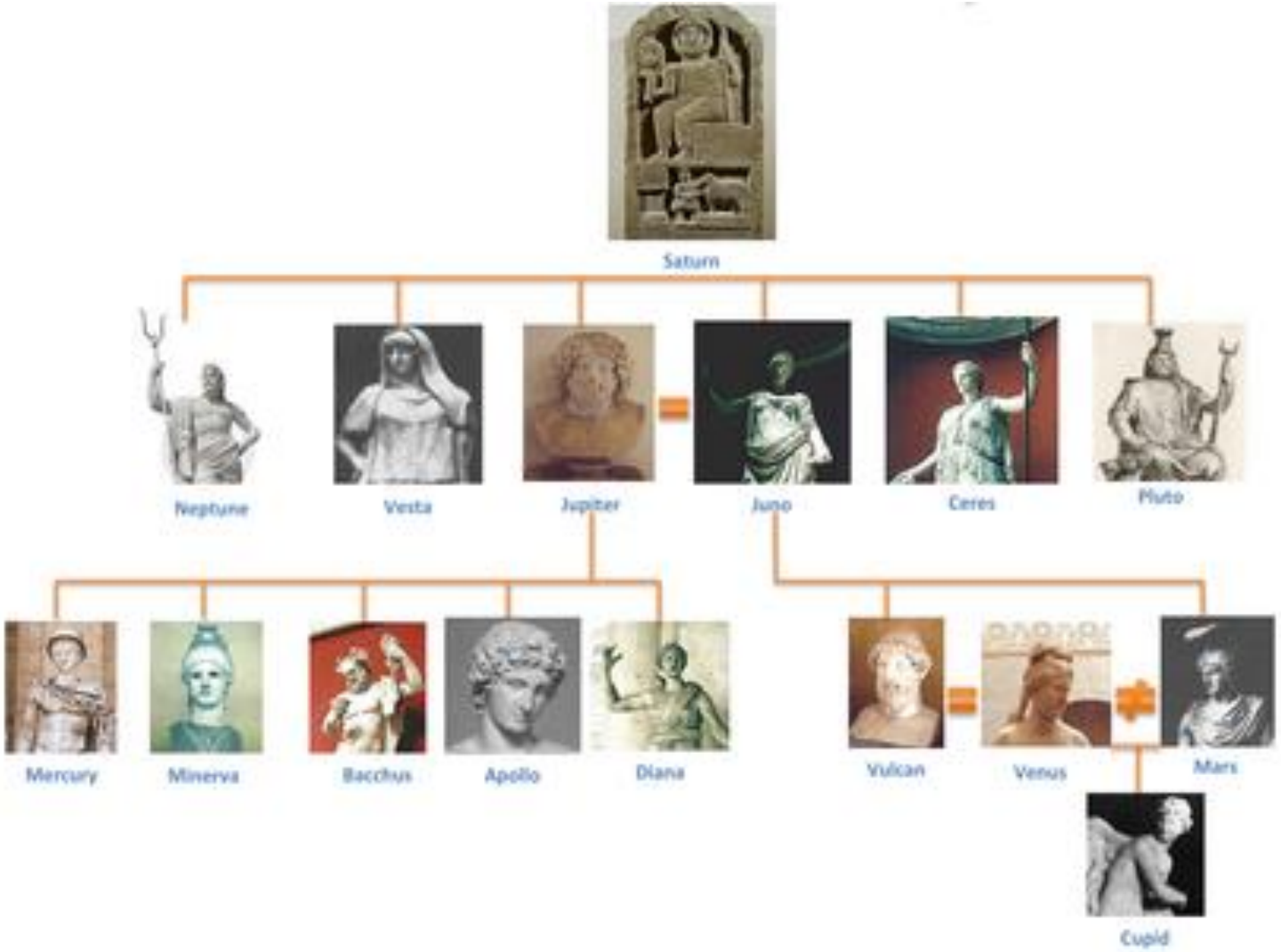

Ontdekkingen in het heelal

Heliocentrisme

Blz. 64

- Geocentrisme (aarde centraal)

VS

- Heliocentrisme (zon centraal)

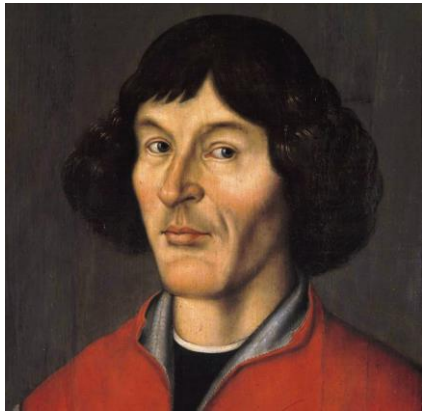

Nicolaas Copernicus

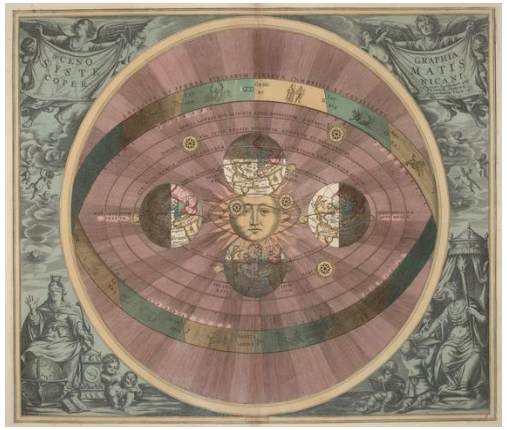

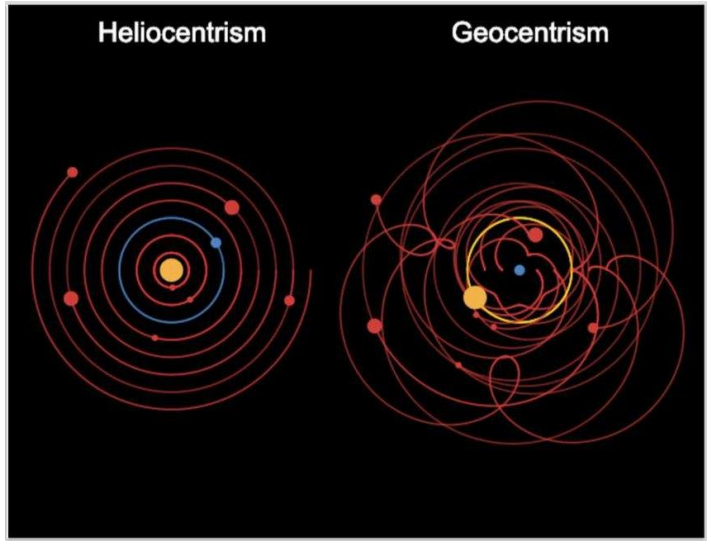

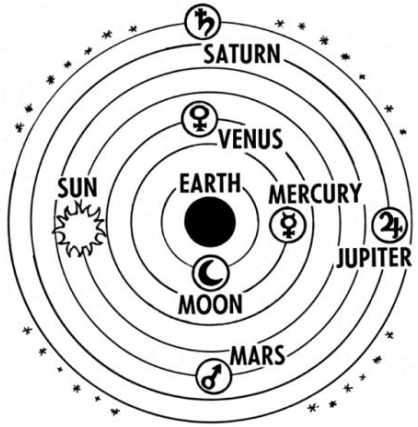

Beweging van planeten Kepler

Blz. 63 - 64

3 wetten over beweging van planeten

- **Wet 1: Baan van planeten rond de zon zijn ellipsvormig**
- Wet 2: Perkenwet: Een planeet veranderd van snelheid tijdens zijn beweging. Kortbij de zon beweegt de planeet sneller dan ver weg van de zon.
- Wet 3: Harmonische wet: Het kwadraat van de omlooptijd (T) is evenredig met de derde macht van haar lange as (a)

Johannes Kepler

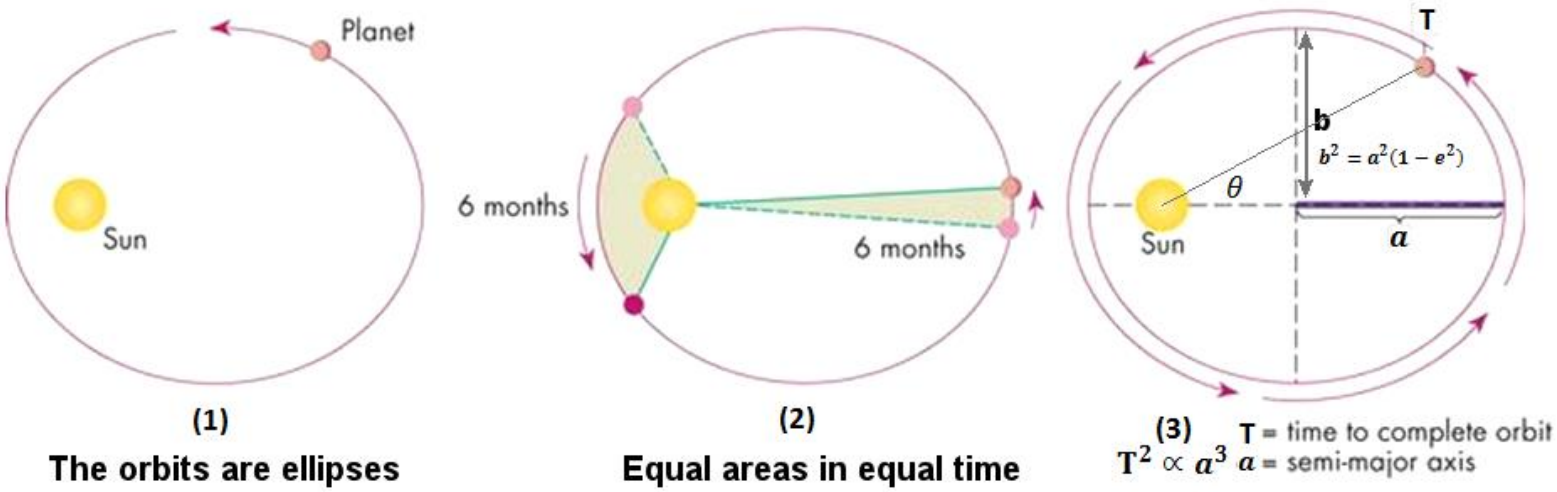

Door de telescoop van Galilei

Blz. 65

- Ontdekkingen in het zonnestelsel met behulp van een telescoop
- Een van de eerste telescopen gemaakt
- Vb. Kraters op de maan, de ring van Saturnus,...

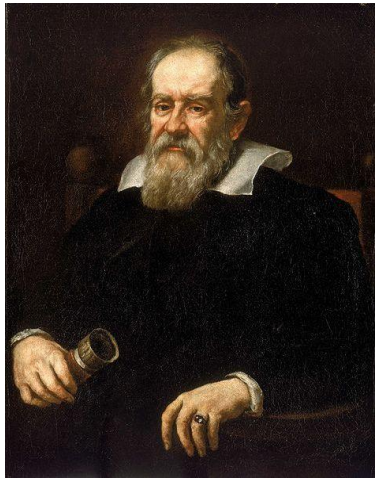

Galileo Galilei

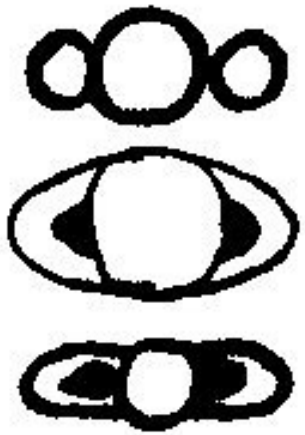

Schetsen van Saturnus met ring

Tekeningen van de maan

Telescoop Galilei

Zwaartekracht van Newton

Blz. 65

- Combineerde fysica op aarde met fysica in het heelal
- Gebruikte kennis van voorgangers om tot nieuwe ideeën te komen
- Ontdekte een beschrijving voor zwaartekracht met de formule F = m . g

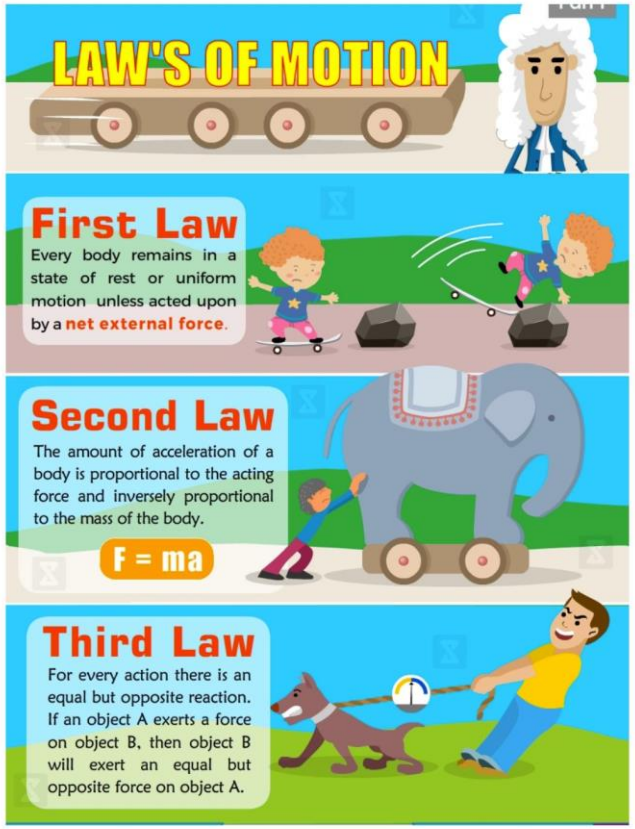

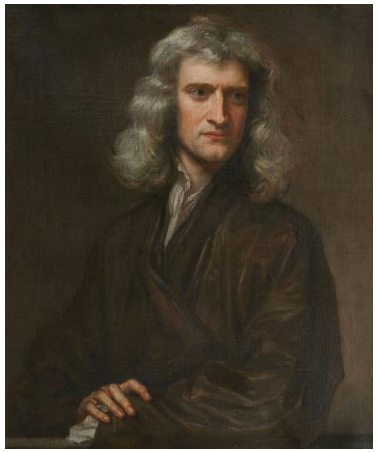

Isaac Newton

Ontdekkingen in het heelal

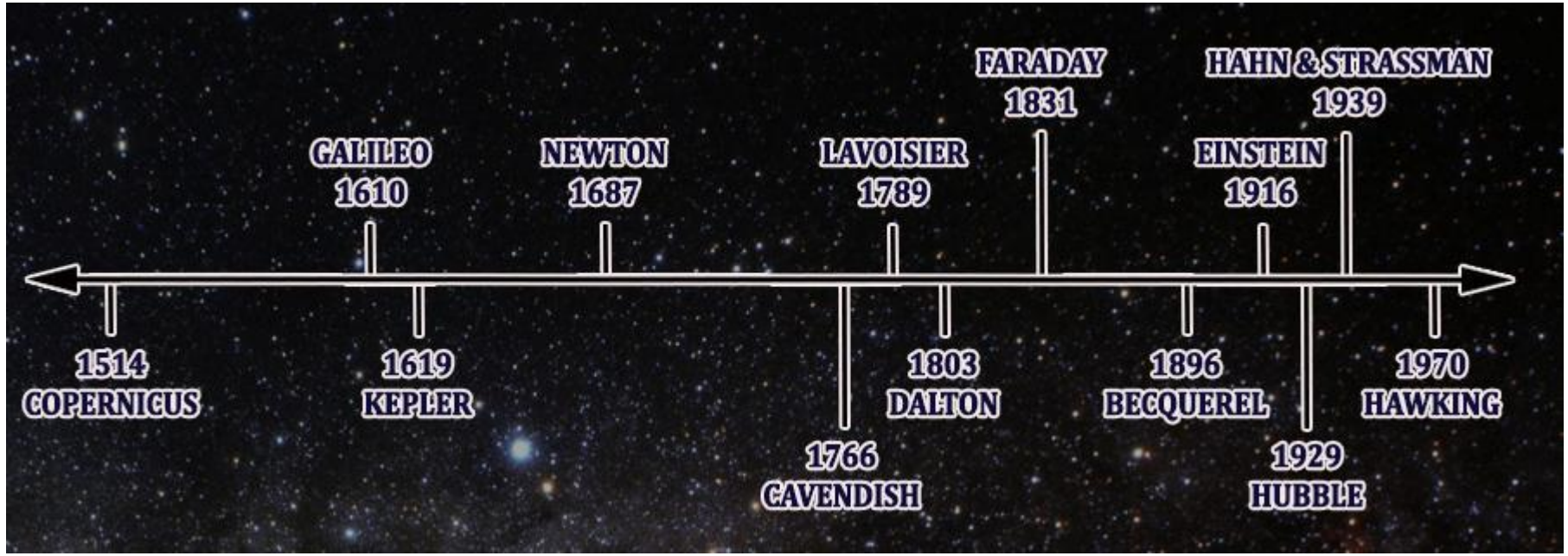

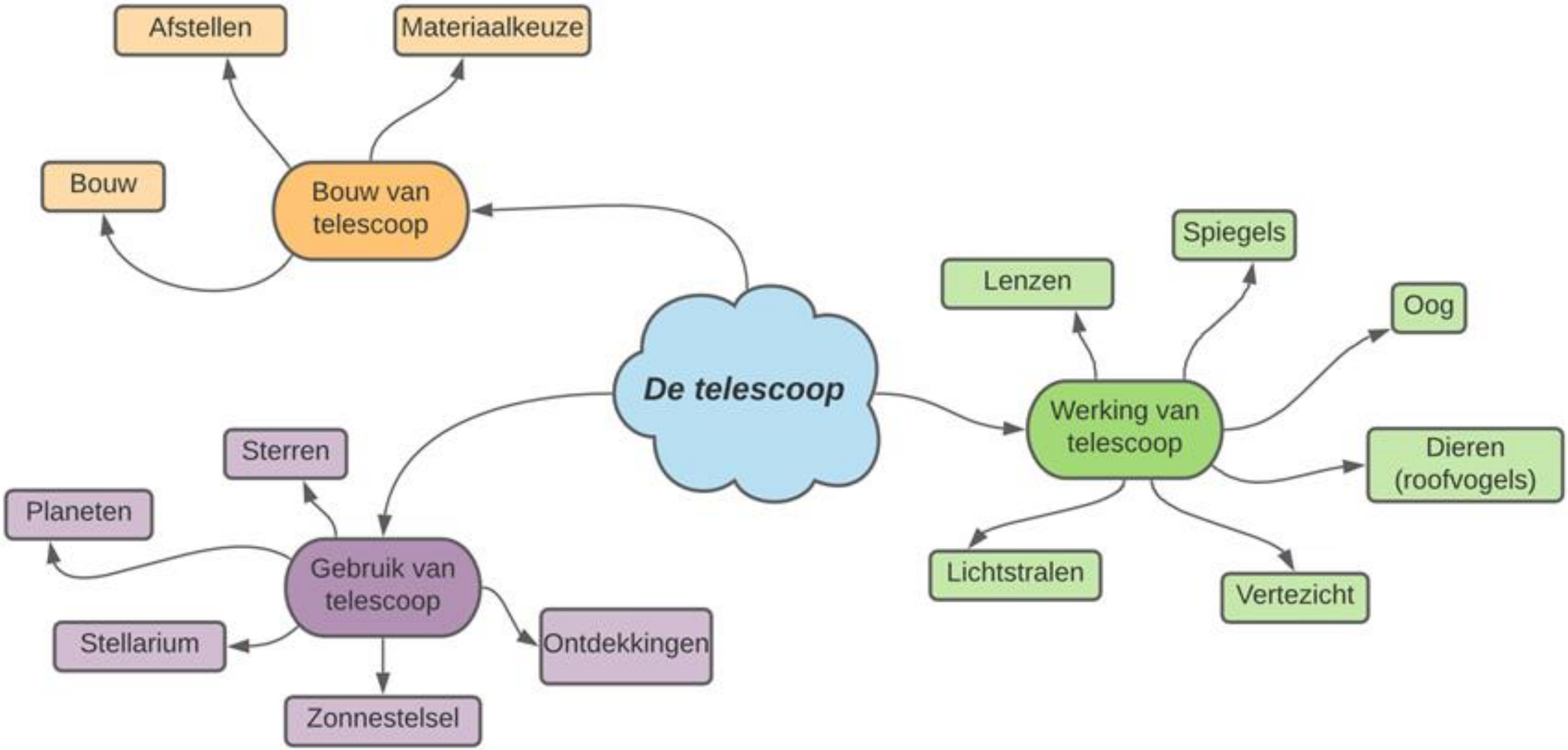
De telescoop
Bouw van telescoop
Afstellen
Materiaalkeuze
Bouw
Werking van telescoop
Lenzen
Spiegels
Oog
Dieren (roofvogels)
Vertezicht
Lichtstralen
Gebruik van telescoop
Sterren
Planeten
Stellarium
Zonnestelsel
Ontdekkingen

Doelen bereikt?

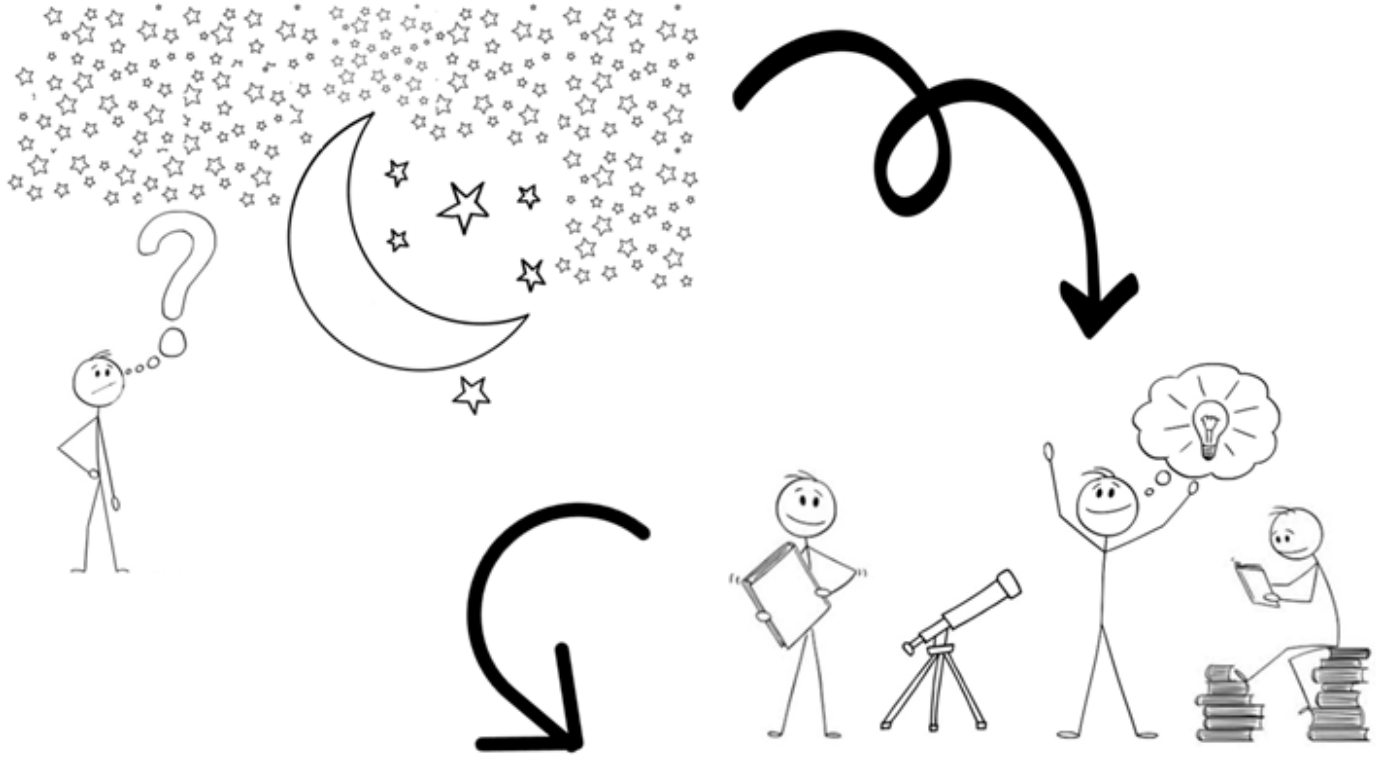

Doelen bereikt?

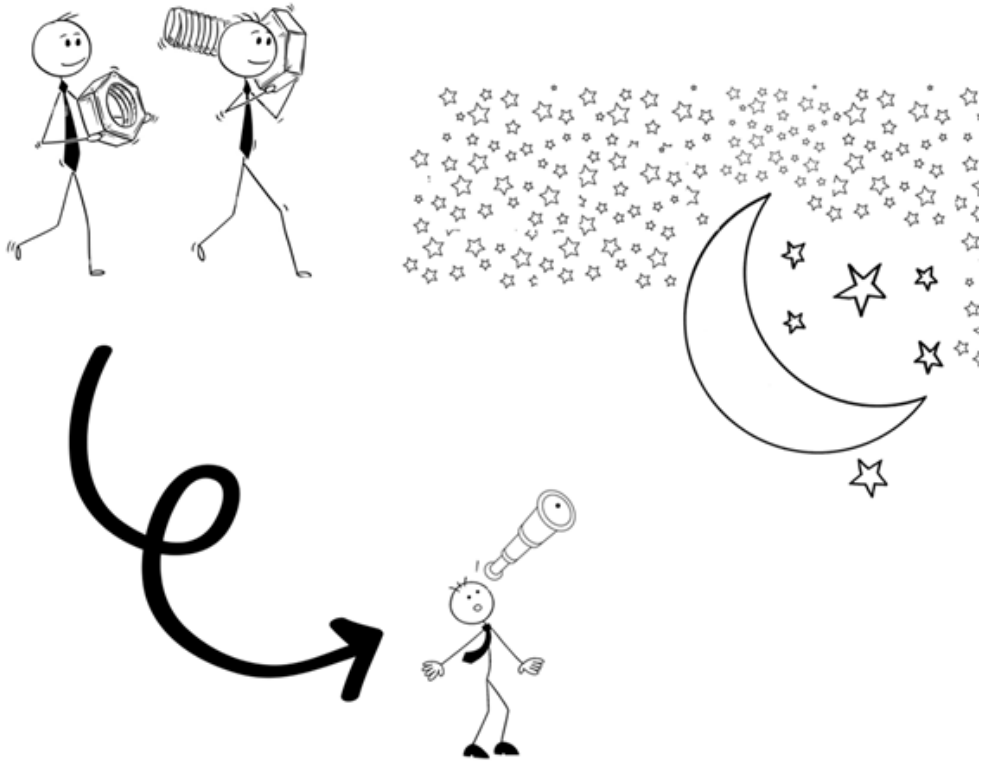

Doelen bereikt?

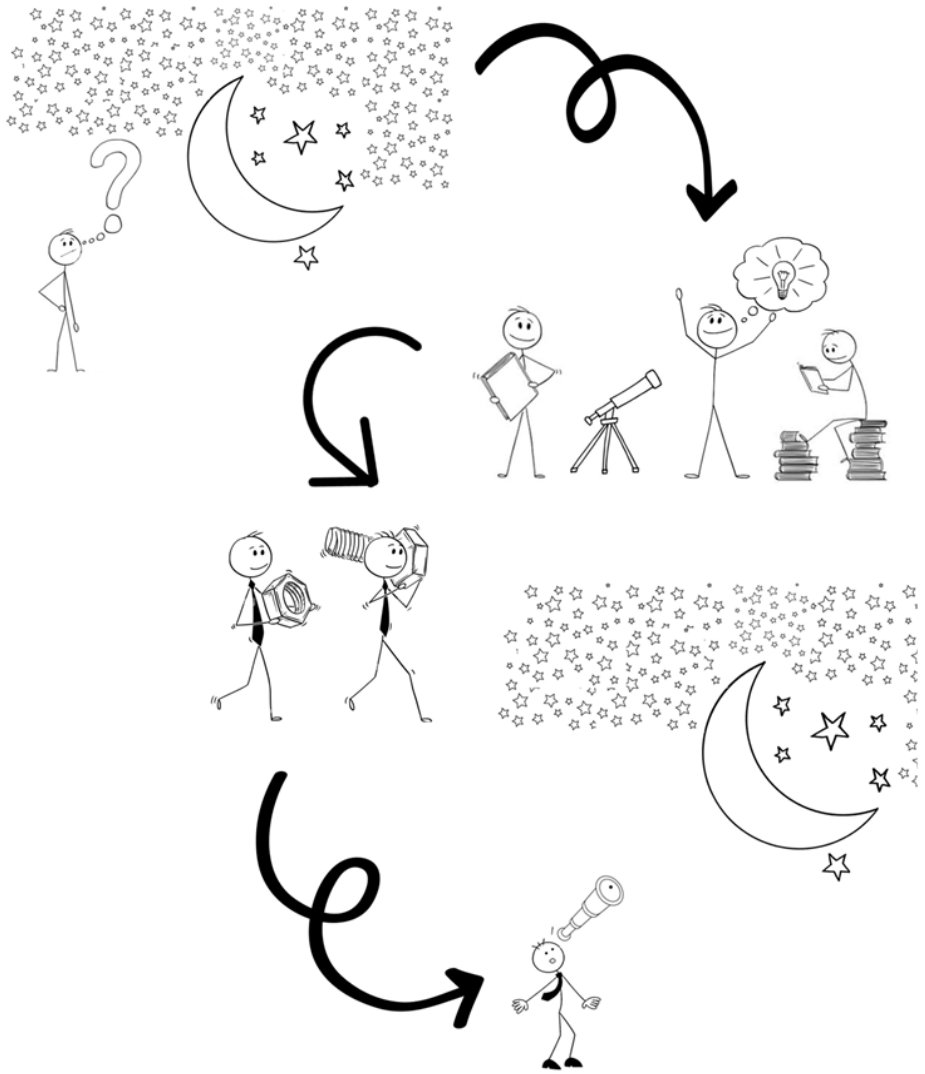

Verklaring titel

Het heelal vanuit een brandpunt

Wat betekent deze titel?

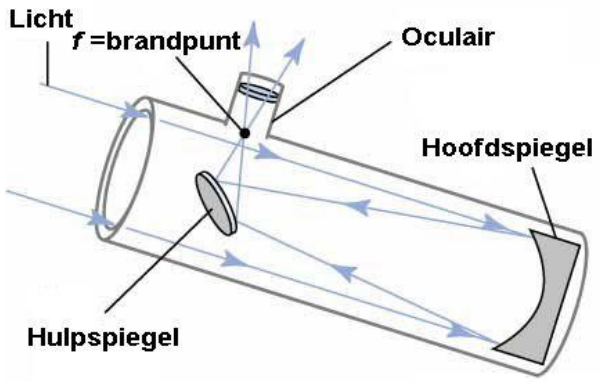

Brandpunt gevormd door lenzen

Oerknal 13,8 miljard jaar geleden, het begin van het heelal